

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Michaela Vavrdová

Rozpočet obce se zaměřením na obec Uničov

Bakalářská práce

Olomouc 2024

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Rozpočet obce se zaměřením na obec Uničov“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 69 161 znaků včetně mezer.

V Olomouci, dne 18.4. 2024

Michaela Vavrdová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce JUDr. et Mgr. Tat'áně Zelenské, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a připomínky a za čas, který mi při zpracování mé bakalářské práce věnovala.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1. Základní pojmy	9
1.1 Veřejná správa	9
1.1.1 Státní správa	9
1.1.2 Samospráva	10
1.2 Obec	10
1.3 Orgány obce	11
2. Rozpočet obce	14
2.1 Právní úprava rozpočtu obce	15
2.2 Funkce rozpočtů	17
2.3 Zásady rozpočtu obce	18
2.4 Střednědobý výhled rozpočtu	20
3. Rozpočtový proces	21
4. Příjmy rozpočtu obce	24
4.1 Příjmy z vlastního majetku a majetkových práv	25
4.2 Příjmy z výsledků vlastní činnosti	25
4.3 Příjmy z hospodářské činnosti právnických osob	25
4.4 Příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonu státní správy	25
4.5 Příjmy z místních poplatků	26
4.6 Výnosy daní nebo podíly na nich	27
4.7 Dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů	28
4.8 Dotace z rozpočtu kraje	29
4.9 Prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy	29
4.10 Přijaté peněžité dary a příspěvky	29
5. Výdaje rozpočtu obce	30

6. Rozpočet města Uničova	32
6.1 Srovnání rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024.....	32
6.2.1 Srovnání příjmů a výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024	33
6.2.2 Srovnání příjmů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024.	34
6.2.3 Srovnání výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024.	38
Závěr.....	40
Seznam použitých zdrojů.....	42
Anotace	45
Annotation	Chyba! Záložka není definována.
Klíčová slova	Chyba! Záložka není definována.
Key words.....	Chyba! Záložka není definována.

Seznam použitých zkratk

Ústava – zákon č. 1/1993, Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o obcích – zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o dani z nemovitých věcí – zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o rozpočtových pravidlech – zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o rozpočtovém určení daní – zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některých státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma „Rozpočet obce se zaměřením na obec Uničov“, protože mě při studiu zaujalo finanční právo a jeho podobor rozpočtové právo. Zaměřila jsem se na obec Uničov a její přidružené obce, protože v jedné přidružené obci již od narození žiju. Přijde mi zajímavé vědět, jak obec hospodaří, jak probíhá rozpočtový proces, co tvoří příjmy a výdaje obce. Rozpočet obce je důležitý nástroj pro finanční řízení obce. Prostřednictvím obecního rozpočtu se realizují zájmy dané obce, dochází k ekonomickému a sociálnímu rozvoji obce. Rozpočet má být odpovědí na otázky, které zdroje bude mít obec k dispozici a v jaké míře může nakládat s majetkem.¹

Hlavním cílem mé bakalářské práce je provést analýzu rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 a poté uvedené roky srovnat. Srovnáním bych chtěla zjistit v čem spočívaly v jednotlivých letech rozdíly v příjmech a výdajích, ve kterém roce mělo město Uničov největší příjmy a výdaje nebo do čeho město nejvíce investuje své finanční prostředky.

Co se týče geografického vymezení bakalářské práce, tak se budu věnovat problematice obecních rozpočtů na území České republiky. Z hlediska časového vymezení se budu věnovat aktuální právní úpravě obecních rozpočtů a v případě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů, se budu věnovat právní úpravě v předešlých letech. V praktické části se budu zabývat rozpočtem města Uničova v letech 2020 - 2024.

Bakalářskou práci jsem rozdělila na dvě části a to na teoretickou část a praktickou část. První část mé bakalářské práce bude teoretická, kde vymezím základní pojmy, které souvisí s rozpočtem obce a s kterými budu dále pracovat. Jedná se o pojmy veřejná správa, obec nebo orgány obce. Dále se v teoretické části zaměřím přímo na pojem rozpočet obce a na vše, co s tímto pojmem úzce souvisí, například rozpočtový proces, střednědobý výhled rozpočtu nebo příjmy a výdaje obecních rozpočtů. Druhá část mé bakalářské práce bude praktická, kde provedu analýzu rozpočtu města Uničova v letech 2020 - 2024. Poté bych metodou komparace diachronní ráda srovnala rozpočty města Uničova v uvedených letech a vyvodila závěry hospodaření města Uničova ve srovnávaných letech.

¹ Ministerstvo vnitra. *Rozpočtové hospodaření a majetek obcí* [online]. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2019. Dostupné z: [Rozpočtové-hospodaření-a-majetek-obcí-studijní-příručka.pdf \(zastupitelvkurzu.cz\)](#).

Co se týče použitých zdrojů, v teoretické části budu pracovat především s odbornou literaturou, s aktuálně platnými právními předpisy a s odbornými články. V praktické části využiji zejména právní předpisy a oficiální internetové stránky města Uničova. Nejvíce budu při vypracování praktické části pracovat se schválenými rozpočty, závěrečnými účty města Uničova a se střednědobým výhledem města Uničova.

Očekávaným přínosem mé bakalářské práce je ucelené vymezení pojmů související s rozpočtem obce a přiblížení této problematiky čtenářům.

1. Základní pojmy

Na začátku své bakalářské práce bych chtěla vymezit základní pojmy, které souvisí s rozpočtem obce a které budu ve své bakalářské práci dále používat. Patří mezi ně pojmy jako je obec, veřejná správa nebo orgány obce, kterými jsou například zastupitelstvo obce nebo rada obce.

1.1 Veřejná správa

Nejdříve bych chtěla objasnit pojem veřejná správa. Obecně pojem správa charakterizujeme jako záměrnou činnost, která sleduje dosažení určitého cíle. U správy veřejné je rozhodující zájem veřejný. Jedná se tedy o řízení veřejných záležitostí. Hlavním rozdílem pro oddělení od správy soukromé je, že veřejná správa je více omezená a více vázána právem.² Veřejnou správu můžeme definovat i negativně, kdy se jedná o souhrn státních činností, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou.

Veřejná správa se dělí na státní správu, samosprávu a ostatní veřejnou správu.³

1.1.1 Státní správa

Státní správa je definovaná jako činnost státu, která realizuje funkce státu a je vykonávána jménem státu a v jeho zájmu. Státní správa při plnění svých úkonů provádí a zabezpečuje výkonnou moc a realizuje akty zákonodárné moci. Dále se účastní tvorby státní politiky a zákonů.⁴

Státní správu dělíme na státní správu přímou a nepřímou. Státní správa přímá je vykonávána přímo orgány státu. Nepřímá státní správa je vykonávána v rámci přenesené působnosti orgány veřejnoprávních korporací, jako jsou obce a kraje.⁵

Přenesená působnost územně samosprávných celků vychází z ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, z článku 105. Přenesenou působnost je možné charakterizovat jako dekoncentrovanou státní správu, jejíž

² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 24 – 25.

³ ŘEZŇÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 11 – 12.

⁴ ŘEZŇÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 11 – 12.

⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 25 – 26.

výkon je přenesen na subjekty odlišné od státu. Podle toho jaká míra státní správy je na veřejnoprávní korporace přenesena rozlišujeme obce na obce I., II. a III. kategorie.

1.1.2 Samospráva

Samospráva je veřejná správa vykonávána orgány odlišné od státu. Jedná se o projev decentralizace moci. Předmětem samosprávy je správa veřejných věcí na místní úrovni. Subjekt, který vykonává samosprávu není podřízen žádnému vyššímu správnímu úřadu. Daný subjekt lze kontrolovat jen na základě zákona a v jeho mezích. Ale naopak co se týče rozhodování v rámci samosprávy o subjektivních právech fyzických a právnických osob, tak to podléhá soudní kontrole ve správním soudnictví.⁶

Můžeme ji dělat na územní samosprávu a zájmovou samosprávu. Územní samospráva je charakteristická tím, že je zaměřena všeobecně a zájmová samospráva má velmi úzké speciální zaměření.⁷

1.2 Obec

Dále si musíme uvést, co znamená pojem obec, jelikož se budu zabývat rozpočtem obce.

Zákonné vymezení pojmu obec najdeme v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze jako „Ústava“). Konkrétněji tento pojem je upraven v hlavě sedmé Ústavy. Článek 99 Ústavy nám uvádí, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Obec, základní územní samosprávný celek, je územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu. Dále je v Ústavě uvedeno, že obec je vždy součástí vyššího územně samosprávného celku, což je kraj a vytvořit nebo zrušit územně samosprávný celek lze jen ústavním zákonem.

V článku 101 až 105 Ústavy je upravena organizace obce. Je zde uvedeno, že obec je samostatně spravována zastupitelstvem, že územně samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Dále se Ústava zabývá, jakým způsobem může stát zasahovat do činnosti územně samosprávných

⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 26 – 27.

⁷ ŘEZŇÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 14.

celků. Ústava v článku 101 odst. 4 uvádí, že stát může do činnosti územně samosprávných celků zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.⁸ Z tohoto zákonného vymezení lze charakterizovat základní znaky každé obce. Obec má právní osobnost a v právních vztazích vystupuje svým jménem a na svoji odpovědnost, může vydávat právní předpisy, které tvoří právní základ obce.⁹

Dalším zákonem, který se zabývá problematikou obcí je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „zákon o obcích“). Zde je definovaná působnost a postavení obcí.

Obec se vyznačuje několika charakteristickými znaky, mezi které patří zejména územní základ, personální základ, právní základ a ekonomický základ obce. Územní základ znamená, že obec má vlastní území, které je složeno z jednoho nebo více katastrálních území. Území obce je vymezeno hranicemi, které slouží k oddělení od jiných obcí. Personální základ znamená, že obec tvoří její občani. Právní základ je, že obec v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která jí vyplývá z těchto vztahů. Co se týče ekonomického základu, tak to je právě právo zaručené Ústavou, že obec může mít vlastní majetek a hospodařit podle svého rozpočtu. Obec má dále právo získávat vlastní finanční prostředky a musí plnit i určité povinnosti, jako je povinnost pečovat o svůj majetek, chránit ho před zničením nebo poškozením.¹⁰

Obce členíme podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti na obce I. typu, II. typu a III. typu. Na obce I. typu je přenesen výkon státní správy v základním rozsahu. Obce II. typu jsou obce s pověřeným obecním úřadem a obce III. typu jsou obce s rozšířenou působností.

1.3 Orgány obce

Orgány obce máme vymezené v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o zastupitelstvo obce, radu obce, starostu a obecní úřad. Zákon nám jednotlivé orgány charakterizuje a uvádí jejich pravomoci.¹¹ Zastupitelstvo obce, rada obce

⁸ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 99 – 101.

⁹ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právo pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1. Dostupné z: [databáze beck-online.cz](https://beckonline.cz)

¹⁰ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR 3*. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 15 – 16.

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

a starosta jsou politické instituce a obecní úřad je administrativní instituce. Jednotliví členové orgánů obce mají občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost.¹²

Zastupitelstvo obce je základní orgán samosprávy. Rozhoduje především ve věcech samostatné působnosti obce.¹³ Co patří do samostatné působnosti obce vymezuje § 35 zákona o obcích, jedná se o záležitosti v zájmu obce a občanů.¹⁴ Zastupitelstvo obce schvaluje střednědobý výhled rozpočtu obce, rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní uzávěrku obce. Jednání zastupitelstva jsou veřejná, řídí se jednacím řádem a vede je starosta.¹⁵ Zastupitelstvo zřizuje kontrolní a finanční výbor. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady a kontroluje dodržování právních předpisů výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti.¹⁶

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Co se týče přenesené působnosti, tak zde rada působí pouze výjimečně, pokud tak stanoví zákon. Rada obce je tvořena starostou, místostarosty a dalšími členy rady, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva.¹⁷ Rada obce vydává nařízení obce, zřizuje a zrušuje odbory a oddělení obecního úřadu a zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu.¹⁸

Starosta zastupuje obec navenek. Starostu volí do funkce zastupitelstvo obce ze svých členů. Důležitým kritériem je, že musí být občanem České republiky. Svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady, nese odpovědnost za včasné přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok nebo za informování veřejnosti o činnosti obce, se souhlasem krajského úřadu jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu nebo spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce.¹⁹

Obecní úřad je administrativní orgán obce. V jeho čele stojí starosta, místostarosta a dále je tvořen tajemníkem a zaměstnanci úřadu. Obecní úřad je také tvořen odbory

¹² SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právo pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 101 - 102. Dostupné z: databáze beck-online.cz

¹³ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR 3*. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 18.

¹⁴ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právo pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 102 – 106. Dostupné z: databáze beck-online.cz

¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, hlava IV.

¹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, hlava IV.

¹⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 324.

¹⁸ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR 3*. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 20 – 21.

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, hlava IV.

a odděleními.²⁰ Plní povinnosti stanovené zákonem. Jedná se především o plnění úkolů, které mu byly uloženy zastupitelstvem nebo radou.²¹ Přenesenou působnost vykonává prostřednictvím zvláštních orgánů, které byly zřízeny starostou obce, pokud tak stanovil zvláštní zákon. Příkladem zvláštního orgánu je přestupková komise podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.²²

²⁰ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 22.

²¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

²² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 324.

2. Rozpočet obce

Rozpočtem obce se zabývá rozpočtové právo, které je pododvětvím finančního práva. „Je souborem právních norem, které upravují finančně právní vztahy vznikající, mění se a zanikající v rámci veřejných peněžních fondů (veřejných rozpočtů), tedy v rozsahu rozpočtové soustavy a celé problematiky rozpočtového procesu, od sestavení návrhu rozpočtu, přes realizaci schváleného rozpočtu, až po jeho závěrečnou kontrolu, včetně právních vztahů, které s těmito procesy souvisejí.“²³

Pojem rozpočet obce je definovaný v § 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“). Jedná o finanční plán obce, kterým se řídí financování činností dané obce.²⁴ Dále pojem veřejný rozpočet najdeme upravený v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Tato úprava se použije pouze při správě daní.²⁵ Místní rozpočty, tedy rozpočet obce, jsou součástí rozpočtové soustavy České republiky. Jedná se o soustavu veřejných rozpočtů a rozpočtových vztahů mezi jednotlivými rozpočty. Do této soustavy také řadíme i orgány a instituce, které se zabývají tvorbou, rozdělováním a užíváním veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů.²⁶ Díky rozpočtu se realizují finanční vztahy. Místní rozpočty jsou dále charakteristické tím, že místní působnost je omezená na určité vymezené území, jedná se buď o území kraje, v případě rozpočtu obce se jedná o území obce. Mezi další znaky patří například jejich finanční závislost na státním rozpočtu. Místní rozpočty nemají potřebnou výši vlastních příjmů, tudíž jsou v určité míře závislé na dotacích ze státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.²⁷ Dále je nutné zmínit, že při zpracování rozpočtu obce se vychází ze střednědobého výhledu a rozpočet by měl být sestavován jako vyrovnaný.²⁸

²³ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 53.

²⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 53.

²⁶ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 27.

²⁷ KARFÍKOVÁ, Marie a kol. *Teorie finančního práva a finanční vědy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 130 – 131.

²⁸ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 96.

2.1 Právní úprava rozpočtu obce

Co se týče právní úpravy rozpočtu obce, tak je upraven rozpočtověprávními normami, které upravují rozpočtovou soustavu, obsah veřejných rozpočtů, proces jejich tvorby, realizace a kontroly, fondovní hospodaření, rozpočtověprávní vztahy, které souvisejí s veřejnými rozpočty a stanovují práva a povinnosti v rámci těchto vztahů.²⁹ Rozpočtové právo není kodifikováno, je roztržštěné ve velkém množství právních předpisů.³⁰

Jako první bych chtěla zmínit zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V článku č. 101 odst. 3 Ústavy je zakotveno právo územních samosprávných celků mít vlastní majetek a hospodařit podle svého vlastního rozpočtu. Ústava upravuje kompetence subjektů v rozpočtovém procesu.

Dále je nutné uvést zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „zákon o rozpočtových pravidlech“) a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“), který má návaznost na zákon o rozpočtových pravidlech.³¹ Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se zabývá tvorbou, obsahem, funkcemi a postavením rozpočtů územních samosprávných celků. Dále upravuje zřizování a zakládání právnických osob územních samosprávných celků nebo hospodaření dobrovolných svazků obcí. Zákon má 6 částí. 1. část obsahuje obecná ustanovení, jako je předmět úpravy a působnost zákona, 2. část se zabývá finančním hospodařením územních samosprávných celků, 3. část upravuje rozpočtový proces, 4. část upravuje organizaci územních samosprávných celků, 5. část se zabývá hospodařením svazku obcí a 6. část tvoří přechodná a závěrečná ustanovení.³²

Dalším zákonem je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších

²⁹ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 59.

³⁰ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 57.

³¹ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 59.

³² Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

předpisů.³³ Zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní, daní z příjmu a daně z nemovitých věcí.³⁴ To znamená, do jakého rozpočtu určitá daň nebo její část plyne. Výnos z daně z nemovitých věcí celý plyne do rozpočtu obce, v jejímž katastrálním území se nemovitá věc nachází. Výnos ostatních daní – sdílených daních – se rozděluje do rozpočtů obcí, krajů a státního rozpočtu.³⁵

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů nám vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly, která je vykonávána mezi orgány veřejné správy, uvnitř orgánů veřejné správy a mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory. Stanovuje předmět, cíle a zásady finanční kontroly. Zákon se nevztahuje na kontrolu, která je vykonávána Nejvyšším kontrolním úřadem, na kontrolu hospodaření s majetkem zvláštního charakteru nebo na přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků podle zvláštních právních předpisů.³⁶

Je nutné uvést i další zákony, které se týkají rozpočtu obce, jako je zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, který se zabývá především přezkoumáváním hospodaření územních samosprávných celků. Dalším zákonem je zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje pravidla rozpočtové odpovědnosti pro veřejné instituce v sektoru veřejných institucí a působnost Národní rozpočtové rady.³⁷ Upravuje pravidla pro zveřejňování rozpočtových dokumentů, číselné fiskální pravidlo pro obce, dluhovou brzdu nebo povinnost veřejných institucí sestavovat rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu.³⁸ Nesmíme zapomenout samozřejmě na zákon č. 128/2000., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb.,

³³ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 60.

³⁴ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 58 – 59.

³⁶ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷ GLOGAR, Martin. *Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti* [online]. Pravniprostor.cz, 7.2. 2017 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti | Právní prostor \(pravniprostor.cz\)](https://www.pravniprostor.cz/pravni-prostor/pravni-prostor-2017-04-rozpocetova-odpovednost/).

³⁸ Ministerstvo financí České republiky. *Právní úprava rozpočtové odpovědnosti se zaměřením na územní samosprávu* [online]. Praha: Ministerstvo financí, 2017. Dostupné z: [Prezentace 2017-04 Rozpocetova-odpovednost.pdf](https://www.mfcr.cz/Prezentace-2017-04-Rozpocetova-odpovednost.pdf).

o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.³⁹

Existuje i řada podzákonných právních předpisů. V rozpočtovém právu jsou vydávány především vyhlášky Ministerstva financí k provedení rozpočtových pravidel a rozpočtových pravidel územních rozpočtů a také nařízení orgánů územní samosprávy. Dle čl. 104 odst. 3 Ústavy je zastupitelstvo oprávněno vydávat v mezích své působnosti obecně závazné vyhlášky, které se týkají místních poplatků nebo dani z nemovitých věcí. Příkladem vyhlášky Ministerstva financí je vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů nebo vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁰

Na rozpočtové právo má značný vliv také právo Evropské unie. Jako příklad primárního práva Evropské unie můžeme uvést Smlouvu o Evropské unii nebo Smlouvu o fungování Evropské unie. Ze sekundárního práva můžeme uvést určité směrnice a nařízení, jako je například směrnice Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. Rozpočtovým rámci se rozumí soubor opatření, pravidel a orgánů tvořící základ pro provádění rozpočtových politik vládních institucí členských států.⁴¹

2.2 Funkce rozpočtů

Rozpočet obce plní 3 základní funkce. A to alokační, redistribuční a stabilizační.

Alokační funkce znamená, že prostřednictvím finančních prostředků rozpočtu obce se financují potřeby a zajištění veřejných statků. Redistribuční funkce – redistribuce znamená přerozdělování, tudíž prostřednictvím přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu kraje do rozpočtů obcí je možné ovlivnit rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích. Stabilizační funkce – rozpočet obce ovlivňuje kvalitu života v dané obci.⁴²

³⁹ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 60 – 61.

⁴⁰ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 59.

⁴¹ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 61 – 62.

⁴² VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018, s. 9. Dostupné z: [Rozpoctove hospodareni pro zastupitele obci \(2\).pdf](#)

2.3 Zásady rozpočtu obce

Rozpočet obce je založen na celé řadě různých zásad, které se označují jako rozpočtové zásady. Tyto zásady tvoří společný základ pravidel pro sestavování, přijímání rozpočtů a pro hospodaření podle rozpočtů. Jednotlivé zásady vycházejí z právních předpisů.⁴³

Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu – obec povinně hospodaří podle předem schváleného ročního rozpočtu. Rozpočtový rok se shoduje s kalendářním rokem, což nám uvádí přímo § 2 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech.

Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu – odhad příjmů a výdajů v daném roce by měl být pokud možno co nejpřesnější.⁴⁴ Při sestavování rozpočtu by se mělo vycházet z analýzy ekonomického vývoje a měl by obsahovat příjmy a výdaje, které jsou reálně očekávané a předpokládané. Tato zásada se projevuje v § 5 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech a v § 4 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu – rozpočet by měl být schvalován jako vyrovnaný, výdaje by měly odpovídat rozpočtovým příjmům. Jedná se především o dlouhodobou vyrovnanost, krátkodobá nevyrovnanost je přípustná. Zásada se projevuje v § 4 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.⁴⁵ V roce 2023 obce disponovali ve většině případů přebytkovým rozpočtem (viz. graf níže).⁴⁶

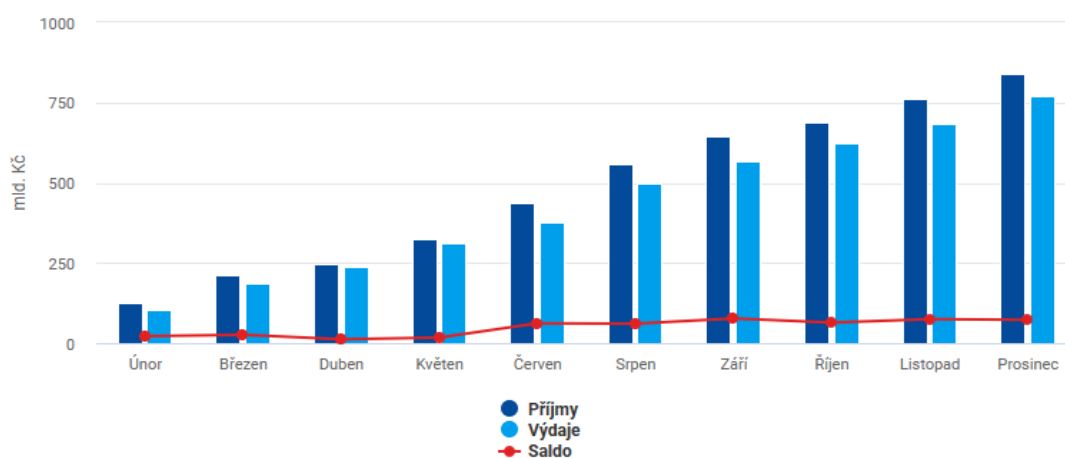
⁴³ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 62.

⁴⁴ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018, s. 17 - 18. Dostupné z: [Rozpoctove hospodareni pro zastupitele obci \(2\).pdf](#)

⁴⁵ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 64 – 65.

⁴⁶ Ministerstvo financí České republiky. *Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023* [online]. Mfcr.cz, 14.3. 2024 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023 | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#).

Obrázek 1: Příjmy, výdaje a saldo územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2023

Ukazatele v mld. Kč

Zdroj: Ministerstvo financí. *Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023* [online]. Mfcr.cz, 14.3. 2024 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023 | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#).

Zásada publicity – veřejnost by měla být informována o hospodaření obce s veřejnými financemi. Hospodaření by mělo být průhledné, transparentní a efektivní. Díky této zásadě se veřejnost může k hospodaření obce vyjádřit a probíhá tak veřejná kontrola hospodaření.⁴⁷ Obce zveřejňují návrh střednědobého výhledu rozpočtu a návrh rozpočtu obce na svých internetových stránkách a na úřední desce alespoň 15 dnů přede dnem jeho projednávání. Po jejich schválení musí být zveřejněn do 30 dnů na internetových stránkách obce a na úřední desce musí být vyvěšena informace, kde jsou zveřejněny v elektronické podobě a kde je možno nahlédnout do jejich listinné podoby.⁴⁸ Dále ministerstvo zveřejňuje dodržování pravidel rozpočtové odpovědnosti obcí a výši dluhu k průměru příjmů obce za poslední čtyři rozpočtové roky.⁴⁹

Zásada účelovosti rozpočtu – finanční prostředky by měly být vynakládány účelně. Například co se týče účelových dotací Evropské unie, obce jsou povinné respektovat účel použití prostředků. To stejné v případě prostředků ze státního rozpočtu, ze státních fondů

⁴⁷ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018, s. 17 - 18. Dostupné z: [Rozpoctove_hospodareni_pro_zastupitele_obci\(2\).pdf](#).

⁴⁸ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹ Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.

nebo z rozpočtu kraje. V případě nedodržení účelnosti, by se jednalo o porušení rozpočtové kázně.

Dále můžeme ještě zmínit zásadu úplnosti a jednotnosti rozpočtu nebo zásadu efektivnosti a hospodárnosti, kdy s prostředky musí být nakládáno efektivně a hospodárně.⁵⁰

2.4 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je upravený v § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o nástroj samosprávného územního celku nebo svazku obcí, který slouží pro střednědobé finanční plánování hospodaření. Jeho obsahem jsou základní údaje o příjmech a výdajích nejméně na 2 roky, ale většinou na 2 až 5 let. Zohledňuje finanční zdroje, dlouhodobé závazky a pohledávky, plánování potřeby investování, dále se zajímá o dopady dlouhodobých závazků na hospodaření obce.⁵¹

Střednědobý výhled rozpočtu zpracovávají rozpočtové subjekty na následující období 2 až 5 let. Ze zákona vyplývá povinnost obcí zpracovávat střednědobý výhled. Tato povinnost je vyjádřena v § 2 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Nedodržení této povinnosti se posuzuje jako přestupek a lze za něj udělit sankci. Přestupky jsou upraveny v § 22 výše zmíněného zákona. Daný případ je uvedený v § 22a odst. 1 písm. a).

Návrh střednědobého výhledu zpracovává obec, poté je zveřejněn na internetových stránkách v plném znění a na úřední desce obce ve zkráceném znění. Zveřejněný musí být nejméně 15 dnů před jeho projednáváním. Občané mohou k návrhu podávat připomínky a to buď písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce. Poté, co je střednědobý výhled schválený, zveřejní se do 30 dní od jeho schválení.⁵²

⁵⁰ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018, s. 17 - 18. Dostupné z: [Rozpoctove hospodareni pro zastupitele obci \(2\).pdf](#)

⁵¹ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 36.

⁵² ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 93.

3. Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je upraven v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o soubor činností, které jsou vykonávány v jednotlivých fázích finančního plánování a hospodaření obce.⁵³ Je to určitý závazný postup pro sestavování, projednávání, schvalování a poté i plnění rozpočtu.⁵⁴ Rozpočtový proces se skládá z jednotlivých částí – návrh rozpočtu, projednání návrhu, jeho zveřejnění, schvalování, následné zveřejnění rozpočtu po jeho schválení, plnění a kontrola, závěrečný účet (návrh závěrečného účtu, zveřejnění návrhu, schvalování a zveřejnění schváleného závěrečného účtu) a jako poslední následná kontrola.⁵⁵

Nejdříve je nutné sestavit návrh rozpočtu obce, který se sestavuje na základě střednědobého výhledu. Před navrhováním rozpočtu je nutné provést analýzu potřeb obce a možných finančních prostředků na realizaci těchto potřeb. Návrh rozpočtu zpracovává výkonný orgán obce, kterým může být buď finanční výbor, rada nebo starosta. Při sestavování návrhu je nutné se řídit vyhláškou Ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Návrh rozpočtu obce se zveřejní se na internetových stránkách a na úřední desce obce. Zveřejněný musí být alespoň 15 dnů před jeho projednáním. Občané obce mohou k návrhu podávat připomínky. Připomínky mohou podávat buď písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva.⁵⁶

Rozpočet obce schvaluje zastupitelstvo obce ve formě obecně závazné vyhlášky. Poté musí být opět schválený rozpočet zveřejněn do 30 dní od jeho schválení na úřední desce obce a způsobem umožňující dálkový přístup. Na úřední desce musí být vyvěšena informace, kde se můžeme seznámit s úplným zněním rozpočtu, protože se zde vyvěsí pouze jeho zkrácená forma.

Poté dochází k realizaci rozpočtu. Rozpočet realizují rozpočtové subjekty – orgány obce, organizační složky obce a příspěvkové organizace obce. Při plnění rozpočtu obce

⁵³ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 37.

⁵⁴ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 188.

⁵⁵ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 37 – 38.

⁵⁶ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 93 – 94.

probíhají průběžné kontroly.⁵⁷ Dochází k přijímání příjmů a vynakládání výdajů v průběhu rozpočtového roku.⁵⁸

V případě, že by nedošlo ke schválení rozpočtu do začátku rozpočtového roku, měla by daná obec hospodařit podle rozpočtového provizoria. O rozpočtovém provizoriu rozhoduje zastupitelstvo obce. Podle rozpočtového provizoria hospodaří obec až do schválení rozpočtu. V případě rozpočtového provizoria je nutné dodržovat pravidlo, že měsíční výdaje obce stanovené v pravidlech rozpočtového provizoria nesmí přesáhnout 1/12 výdajů rozpočtu, který byl schválen pro předchozí rozpočtový rok. Ty příjmy a výdaje, které byly uskutečněny v rámci rozpočtového provizoria, se po schválení rozpočtu stanou příjmy a výdaji daného rozpočtu obce. Rozpočtové provizorium se zveřejňuje stejným způsobem jako rozpočet.

Kontrola hospodaření obcí je upravena v několika právních předpisech. Zmínila bych především zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Aby mohlo být hospodaření za daný rozpočtový rok uzavřené je potřeba přezkoumání hospodaření a sestavení závěrečného účtu. Pro obce vyplývá povinnost přezkoumat hospodaření za uplynulý rozpočtový rok přímo ze zákona. U obcí provádí přezkoumání kraj nebo auditor. Obec o přezkoumání musí kraj požádat do 30. června nebo kraji oznámit, že se obec rozhodla nechat hospodaření přezkoumat auditorem. Pro projednání závěrečného účtu a pro vyhotovení zprávy o přezkoumání je daná lhůta – do 30. června následujícího roku. Zpráva o přezkoumání obsahuje například výrok o tom, že dluh obce nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud by obec tuto hranici překročila, uvede se o kolik procent byla daná hranice překročena. Přezkoumává se především zákonnost, efektivita, hospodárnost, dodržování účelu poskytnuté dotace nebo se kontroluje věcná a formální správnost dokumentů. Provádí se i dílčí přezkoumání pouze za část kalendářního roku.

⁵⁷ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR*. 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 94 – 95.

⁵⁸ KARFÍKOVÁ, Marie a kol. *Teorie finančního práva a finanční vědy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 137 – 138.

Co se týče samotného závěrečného účtu, jedná se o dokument, který obsahuje informace o plnění rozpočtu, o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích. Součástí závěrečného účtu tvoří také vyúčtování finančních vztahů mezi rozpočtem obce a státním rozpočtem, rozpočtem krajem nebo jiné obce, státním fondem nebo mezi rozpočtem obce a Národním fondem. Závěrečný účet obsahuje výsledek rozpočtového hospodaření, kterým může být nulový zůstatek hospodaření – hospodaření bylo vyrovnané, kladný zůstatek hospodaření – přebytek hospodaření se převádí do dalšího rozpočtového roku nebo do peněžních fondů, ale jejich účel musí být nadále stejný a jako poslední může být záporný zůstatek hospodaření – ten se uhrazuje z finančních prostředků z předešlých let, z úvěrů nebo vydáním komunálního dluhopisu, které jsou vydávány se souhlasem Ministerstva financí.

Návrh závěrečného účtu zpracovává rada nebo starosta obce. Návrh se musí zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na úřední desce obce ve zkráceném znění a v plném znění způsobem, který umožňuje dálkový přístup. K návrhu mohou občané podávat připomínky a to buď písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva. Poté, co je závěrečný účet zastupitelstvem schválen, zveřejnění se do 30 dnů na internetových stránkách obce a na přední desku se vyvěsí informace, kde se můžou občané se závěrečným účtem v plném znění seznámit.

V případě, kdy by bylo nezbytné změnit účel výdajů, jediný způsob, jak lze tyto změny provést je rozpočtové opatření. Změny musí být řádně odůvodněné. Zákon nám vymezuje 3 důvody pro rozpočtové opatření – organizační změny, metodické změny a věcné změny. Organizačními změnami může být například rozhodnutí nadřízeného orgánu, metodickými změnami může být změna právních předpisů a věcnými změnami může být nějaká objektivně působící skutečnost jako jsou například živelné katastrofy.⁵⁹

⁵⁹ ŘEZNIČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 96 – 100.

4. Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce máme uvedené v § 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Výčet příjmů rozpočtu obce tvoří příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z výsledků vlastní činnosti, z hospodářské činnosti právnických osob v případě, že jsou příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila, z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonu státní správy, příjmy z místních poplatků, výnosy daní nebo podíly na nich, dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů, dotace z rozpočtu kraje, prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy nebo přijaté peněžité dary a příspěvky.⁶⁰

Příjmy lze třídit na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou takové, které jsou každý rok stejné, opakují se. Jsou z nich financovány běžné potřeby obce.

Běžné příjmy dělíme podle charakteru na daňové a nedaňové. Daňové příjmy jsou nenávratné a tvoří největší skupinu příjmů. Podle původu dělíme běžní příjmy na vlastní, příjmy z přerozdělovacích procesů, nenávratné a návratné transfery. Mezi vlastní příjmy patří místní poplatky, správní poplatky, vlastní nedaňové příjmy z pronájmu majetku nebo z podnikání obce, dále daň z nemovitých věcí, protože se jedná o svěřenou daň, kdy celý výnos daně náleží do rozpočtu obce. Nenávratné transfery jsou dotace ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu kraje nebo různé dary. Návratné transfery tvoří krátkodobé půjčky nebo úvěry.⁶¹

Kapitálové příjmy mají podobu jednorázových příjmů, neopakují se. Jsou obci poskytnuty k určitému účelu na financování dlouhodobých potřeb. Také je můžeme dělit na vlastní, nenávratné transfery a návratné transfery. Vlastní kapitálové příjmy představují příjmy z prodeje majetku obce. Nenávratné transfery představují dotace ze státního rozpočtu, ze státních účelových fondů, z fondů Evropské unie. Příkladem návratných transferů může být dlouhodobý investiční úvěr, půjčky.

Příjmy dále můžeme dělit na plánované a neplánované. Neplánované příjmy jsou nahodilé a obec se na ně nemůže spoléhat.⁶²

⁶⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 239 – 241.

⁶² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 239 – 241.

4.1 Příjmy z vlastního majetku a majetkových práv

S těmito příjmy souvisí právo územního samosprávného celku mít vlastní majetek, které je zakotveno v Ústavě v čl. 101 odst. 3. Majetek, který je ve vlastnictví obce, musí být využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce. Obec je povinna o majetek pečovat, chránit ho před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a také by se obec měla snažit o rozvoj svého majetku.⁶³ Pokud bude obec vlastnit větší množství majetku, významně to posiluje její ekonomickou i politickou nezávislost.⁶⁴

4.2 Příjmy z výsledků vlastní činnosti

Obce mohou vykonávat hospodářskou činnost, která je spojena s povinností pečovat o všestranný rozvoj území obce a o potřeby svých občanů. Hospodářskou činností, z které plyne obci příjem, může být provozování parkovišť, vydávání a distribuce publikací nebo kopírovací služby. Příjmy obcí z vlastních činností meziročně vzrostly o 16,9 %, což je o 2,1 mld. Kč.⁶⁵

4.3 Příjmy z hospodářské činnosti právnických osob

U těchto příjmů je stanovena podmínka, že se musí jednat o organizaci, kterou zřídila nebo založila obec. S těmito příjmy souvisí § 23 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V § 23 je uvedeno, že obec může k plnění svých úkolů, především k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností, zřizovat vlastní organizační složky, příspěvkové organizace, zakládat obchodní společnosti, ústavy, zřizovat školské právnické osoby a veřejné výzkumné instituce. Příjmy výše zmíněných organizací mohou být příjmem obce.

4.4 Příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonu státní správy

Jedná se o příjmy ze správních poplatků a o příjmy z vybraných pokut. Příjmy ze správních poplatků řadíme do běžných daňových příjmů. Správní poplatky upravuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.⁶⁶ Tento zákon

⁶³ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 116 – 117.

⁶⁴ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR 3*. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 72.

⁶⁵ Ministerstvo financí České republiky. *Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2023, s. 15. Dostupné z: [2022-12-31_SZU-uzemni-rozpocty-2022-Sesit-A.pdf](#).

⁶⁶ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 117 – 119.

vymezuje předmět poplatku, poplatníka, sazby, vyměření a vybírání poplatku, placení poplatku nebo osvobození od poplatku. Předmětem poplatku je správní řízení a další činnosti správního úřadu, které souvisí s výkonem státní správy. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která požádá o provedení úkonu správní úřad, dále to může být osoba, v jejímž zájmu nebo věci byl úkon proveden. Jednotlivé sazby poplatků máme uvedeny v přílohách výše uvedeného zákona.⁶⁷ Sazby jsou stanoveny pevnou částkou nebo procentní sazbou. Správní poplatky jsou vyměřovány a vybírány správním úřadem, který je oprávněný k provedení úkonu. Správní poplatek má funkci úhradovou.⁶⁸

Pokuty mohou obce ukládat v samostatné i přenesené působnosti. Příkladem pokuty uložené v samostatné působnosti je pokuta, která byla uložena osobě, která porušila povinnost uloženou právním předpisem obce, která znečišťuje veřejné prostranství v obci. Příkladem pokuty uložené v přenesené působnosti jsou pokuty ukládané podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.⁶⁹

4.5 Příjmy z místních poplatků

Místní poplatky nám upravuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Dne 25.8. 2023 byl publikován zákon č. 252/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnosti nabyl 1.1. 2024. Novela zákona přinesla například změnu pro vyměrování místních poplatků, která je jednodušší a méně administrativně náročná. Dalším důvodem pro přijetí novely zákona bylo nevyměření poplatku platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem správcem poplatku v případě nezaplacení poplatku nebo zaplacení v jeho nesprávné výši. Správci poplatku považovali dané vyměření za administrativně a finančně náročné.⁷⁰

Místní poplatek může zavést na svém území každá obec v rámci samostatné působnosti. Místní poplatek se zavádí formou obecně závazné vyhlášky.⁷¹ Poplatkem se rozumí povinná, zákonem stanovená peněžitá částka, kterou fyzická nebo právnická osoba odvádí do místního veřejného rozpočtu. Poplatky mohou být ukládány pouze na základě

⁶⁷ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR 3*. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 68.

⁶⁹ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 118.

⁷⁰ GLOGAR, Martin. *Novela zákona o místních poplatcích* [online]. Pravniprostor.cz, 29.8. 2023 [cit. 11.3. 2024]. Dostupné z: [Novela zákona o místních poplatcích | Právní prostor \(pravniprostor.cz\)](#).

⁷¹ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 118.

zákona a v jeho mezích. Veškeré místní poplatky jsou fakultativní, což znamená, že je pouze na samotné obci, zda poplatek zavede nebo nikoliv.⁷²

Existuje celá řada místních poplatků, které mohou obce zavést – poplatek ze psů, poplatek z pobytu, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace a poplatek za komunální odpad.⁷³

4.6 Výnosy daní nebo podíly na nich

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější skupinu z příjmů rozpočtů obcí. Existuje daň svěřená, kdy celý výnos daně plyne do rozpočtu obcí a daně sdílené, kdy výnos daní plyne do více veřejných rozpočtů.⁷⁴ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů, nám upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, spotřebních daní, daní z příjmu a z nemovitých věcí. V § 4 zákona máme uvedeny daňové příjmy rozpočtu obcí.

Svěřenou daní je daň z nemovitých věcí. Výnos z této daně plyne do rozpočtu obce, v jejímž katastrálním území se nemovitá věc nachází. Mezi sdílené daně patří daň z přidané hodnoty, daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. Sdílené daně se dělí do rozpočtu obce, kraje a státního rozpočtu.⁷⁵

Obcím náleží 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmu fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, daň z příjmu fyzických osob včetně výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a daně z příjmu fyzických osob, která je rovna paušální dani a daň z příjmu právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní

⁷² PELC, Vladimír. *Místní poplatky*. 2.vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, s. 18.

⁷³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 241 – 242.

⁷⁵ KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR* 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, s. 58 – 59.

sazby. Dále obcím plyne 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.⁷⁶

Od 1.1. 2021 do 31.12. 2023 výše podílu z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty, z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmu fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, daň z příjmu fyzických osob včetně výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a daně z příjmu fyzických osob, která je rovna paušální dani a daň z příjmu právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, činila 25,84 %.⁷⁷ Od 1.1. 2018 do 31.12. 2020 výše podílu z uvedených daní činila 23,58 %.⁷⁸

V roce 2022 se daňové příjmy obcí zvýšili z důvodu vyššího růstu inflace o 39,7 mld. Kč. Daňové příjmy obcí byly tak o 15,5 % vyšší než v předešlých letech. Na růstu daní se nejvíce podílelo navýšení podílu na celostátním hrubém výnosu daní v roce 2021 z 23,58 % na 25,84 %. Největší podíl tvořila daň z přidané hodnoty a daň z příjmu právnických osob. U daně z přidané hodnoty došlo k navýšení výnosu o 16,2 %, což je 19,4 mld. Kč a u daně z příjmů právnických osob o 14,6 %, tedy o 8,8 mld. Kč. Nejmenší růst byl u daně z nemovitých věcí, o 4 %.⁷⁹

4.7 Dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů

Dotace ze státního rozpočtu obcím jsou projevem existence přerozdělovacího procesu uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a projevem solidarity. Nicméně i přesto v posledních letech dochází ke zvyšování finanční soběstačnosti obcí. A to prostřednictvím daňového určení a tím pádem snižování dotací ze státního rozpočtu. Snaha o vyšší soběstačnost obcí je odůvodněna tím, že by nemělo docházet k růstu veřejných výdajů a ke snížení zájmu o efektivní využití vlastních veřejných příjmů.

⁷⁶ Finanční správa. *Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní k 1.1. 2024* [online]. *Financnisprava.cz*, 1.1. 2024 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní k 1. 1. 2024 | Rozpočtové určení daní | Daňové příjmy krajů a obcí | Kraje a obce | Daň | Finanční správa \(financnisprava.cz\)](#).

⁷⁷ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, účinný do 31.12. 2023.

⁷⁸ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, účinný do 31.12. 2020.

⁷⁹ Ministerstvo financí České republiky. *Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2023, s. 13, 14. Dostupné z: [2022-12-31_SZU-uzemni-rozpocety-2022-Sesit-A.pdf](#).

Dotace jsou nenávratné a dělíme je na účelové a neúčelové. Účelové dotace jsou poskytovány vždy na konkrétní účel a tím omezují pravomoc orgánů územní samosprávy. Neúčelové dotace nejsou poskytovány na konkrétní účel. Dělí se na běžné dotace a kapitálové dotace. Běžné dotace jsou neinvestiční a kapitálové dotace jsou investiční. Neúčelové dotace by měly posilovat pravomoci a odpovědnost orgánů obcí. Problém u neúčelových dotací může nastat v případě neodborného rozhodování s neefektivním použitím dotace.⁸⁰

Výše dotace ze státního rozpočtu obcím je každoročně stanovována zákonem o státním rozpočtu.⁸¹

4.8 Dotace z rozpočtu kraje

Poskytování dotací se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.⁸² Dotace z rozpočtu kraje by měly být poskytovány s ohledem na zájmy krajské samosprávy a s cílem rozvoje kraje a uspokojování potřeb jeho obyvatel.⁸³

4.9 Prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy

Zde můžeme hovořit především o příjmech z pokut nebo jiných sankcí. Může se jednat o pokuty, které jsou uloženy Českou inspekcí životního prostředí podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

4.10 Přijaté peněžité dary a příspěvky

Významné jsou příspěvky pro obce. Jedná se především o příspěvky na výkon přenesené působnosti. Výše příspěvku je stejně jako u dotace stanovena každoročně zákonem o státním rozpočtu.⁸⁴

⁸⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 262 – 264.

⁸¹ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 121.

⁸² Olomoucký kraj. *Zásady pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Olomouckého kraje* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, 2024. Dostupné z: [zasady-pro-poskytovani-financni-podpory-z-rozpocetu-olomouckeho-kraje.pdf](#).

⁸³ Olomoucký kraj. *Krajské dotační programy 2024* [online]. Olkraj.cz, 11.3. 2024 [cit. 13.3. 2024]. Dostupné z: [Krajské dotační programy 2024 | Olomoucký kraj \(olkraj.cz\)](#).

⁸⁴ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 121 – 122.

5. Výdaje rozpočtu obce

Výdaje obecních rozpočtů jsou uvedeny v § 9 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Každá obec musí svým rozpočtem zabezpečit plnění svých zákonných veřejnoprávních povinností v samostatné i přenesené působnosti a také musí řádně plnit povinnosti vyplývající ze soukromoprávních závazků.⁸⁵

Výdaje dělíme na plánované a neplánované. Plánované výdaje jsou ty, které se plánují dopředu. Plánovanými výdaji se financují běžné opakující se výdaje. Běžnými opakujícími se výdaji je například financování provozu škol, sociálních zařízení, výdaje na provoz vlastní správy nebo výdaje na platy zaměstnanců. Neplánované výdaje jsou neočekávané výdaje, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového roku. Jejich výše se nedá dopředu naplánovat. Neplánovanými výdaji mohou být opravy, které způsobila živelná pohroma nebo různé pokuty, penále. Proto by každá obec měla vytvářet rozpočtové rezervy na financování neplánovaných výdajů.

Dále členíme výdaje z ekonomického hlediska na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou výdaje, které se každý rok opakují a financují se pomocí nich běžné potřeby obce. Kapitálové výdaje jsou jednorázové a neopakují se. Pomocí kapitálových výdajů se financují dlouhodobé, běžně se neopakující potřeby obce.

V poslední řadě výdaje dělíme na návratné a nenávratné. Návratné výdaje jsou krátkodobé finanční půjčky jinému subjektu.⁸⁶

Výdaje tvoří závazky, které vyplývají pro obec z plnění povinností uložených zákony, výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, výdaje spojené s výkonem státní správy, závazky, které vyplývají pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům, výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec a jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo humanitární účely. Obec

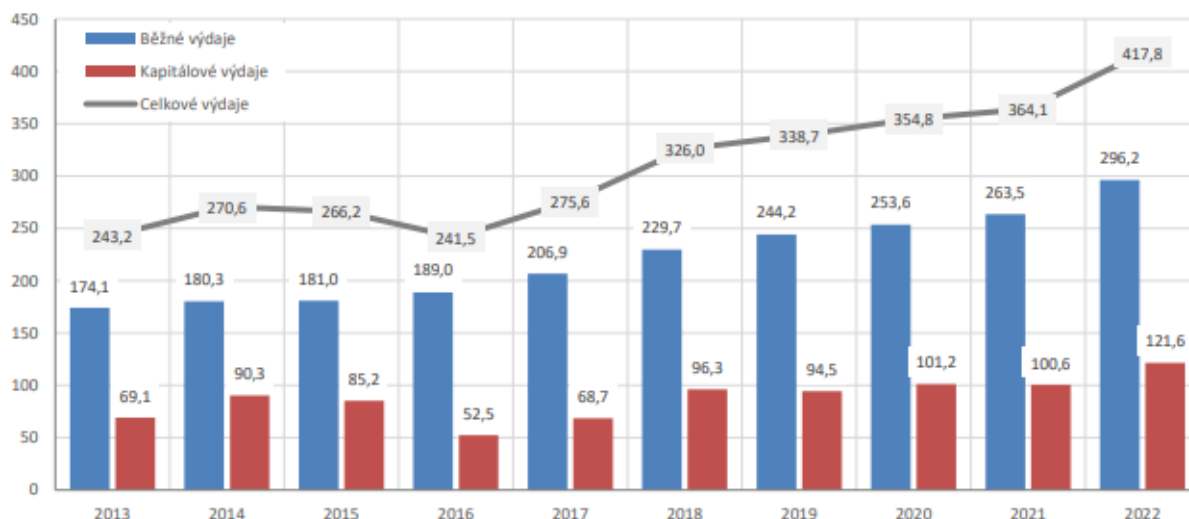
⁸⁵ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právo pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 230. Dostupné z: databáze beck-online.cz

⁸⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 279 – 280.

dále ze svého rozpočtu hradí také splátky přijatých půjček, úvěrů, návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.⁸⁷

Obce mají od roku 2013 stále vyšší výdaje. V roce 2022 celkové výdaje činily částku 417,8 mld. Kč, což je o 14,8 % více než v předešlých letech. Vzrostly jak běžné výdaje, tak i kapitálové. Běžné výdaje obcí tvoří 70,1 % z celkových výdajů. Obce investovali především do školství, sociálních služeb, kultury a dále finance směřovaly na zlepšení dopravní obslužnosti obcí. Co se týče odvětvových výdajů, většina směřovala do oblasti dopravy, na dopravní obslužnost nebo na silnice. Dále výdaje na činnost místní právy, vzdělání nebo bydlení. Největší položku činily výdaje, které směřovaly do oblasti dopravy ve výši 80,6 mld. Kč.⁸⁸

Obrázek 2: Struktura výdajů obcí v letech 2013 – 2022 (v mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. *Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2023. Dostupné z: [2022-12-31_SZU-uzemni-rozpocty-2022-Sesit-A.pdf](#).

⁸⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁸ Ministerstvo financí České republiky. *Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2023, s. 16, 17. Dostupné z: [2022-12-31_SZU-uzemni-rozpocty-2022-Sesit-A.pdf](#).

6. Rozpočet města Uničova

Město Uničov se nachází v Olomouckém kraji, 22 km od města Olomouc a leží na řece Oskavě. Jedná se o královské město, které bylo založeno v roce 1213 moravským markrabětem Vladislavem Jindřichem. Město má výměru 48,28 km² a 11 066 obyvatel. Město řídí Rada města Uničova, která má 7 členů a zastupitelstvo s 21 členy. V čele stojí starosta města Mgr. Radek Vincour. K Uničovu je přidruženo 8 obcí. Horní Sukolom, Dolní Sukolom, Brníčko, Nová Dědina, Benkov, Střelice, Renoty a Dětrichov.⁸⁹

V praktické části mé bakalářské práce bych ráda provedla analýzu, srovnání rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 a následně vyvodila závěry hospodaření města Uničova ve zkoumaných letech. Při analýze a srovnávání rozpočtů budu v letech 2020 – 2022 vycházet ze závěrečných účtů. V letech 2023 a 2024 budu vycházet ze schválených rozpočtů, protože v těchto letech ještě nedošlo k uzavření hospodaření závěrečnými účty.

6.1 Srovnání rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024

V těchto podkapitolách bych ráda srovnala rozpočty města Uničova v letech 2020 - 2024. Na rozpočet města Uničova v letech 2020 a 2021 měla negativní vliv restriktivní opatření a narušení dodavatelsko – odběratelských vztahů v souvislosti s pandemií covidu – 19 a následná rostoucí inflace. V roce 2022 se inflace z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině ještě více prohloubila, došlo k strmému nárůstu cen energií a navíc muselo město Uničov řešit zablokované finanční prostředky ve Sberbank, jednalo se o částku 106 mil. Kč. Předpokládá se, že rok 2024 by mohl navázat na úroveň ekonomiky před pandemií covidu – 19.⁹⁰

⁸⁹ Město Uničov. *Strategický plán rozvoje města Uničova 2022 – 2030* [online]. Olomouc: GHC regio s.r.o., 2022, s. 6. Dostupné z: [1 \(unicov.cz\)](https://unicov.cz).

⁹⁰ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničova 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2023, s. 7. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

6.2.1 Srovnání příjmů a výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024

Obrázek 3: Výše příjmů a výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 (v tis. Kč)

	Příjmy	Výdaje
2020	313 193,05	278 824,75
2021	283 566,42	265 122,18
2022	322 355,20	311 409,67
2023	314 237	336 344
2024	342 425,70	372 086

Zdroj: Vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Uničova v letech 2020, 2021, 2022 a schváleného rozpočtu na rok 2023 a 2024.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že příjmy i výdaje nemají průkazně klesající ani rostoucí trend. Nejnižší příjmy mělo město Uničov v roce 2021. Oproti roku 2020 došlo k poklesu o 29 627 tis. Kč. Na snížení příjmů v roce 2021 měl zejména vliv pokles kapitálových příjmů a přijatých transferů.⁹¹ Naopak nejvyšší příjmy jsou naplánované na rok 2024. Navýšení příjmů souvisí s předpokládaným nárůstem příjmu daně z nemovitých věcí v souvislosti se schválením konsolidačního balíčku. Předpokládaný nárůst je 80 %. Dále s vyššími příjmy v roce 2024 souvisí plánovaný prodej pozemků a bytových jednotek.⁹² Co se týče výdajů, pouze v roce 2021 došlo k jejich snížení oproti ostatním rokům, které jsou uvedeny v tabulce. Tento pokles spočíval zejména ve snížení výdajů na opravy a údržbu majetku města, na nákup materiálu a služeb a také se snížily dotace, dary a příspěvky poskytnuté z rozpočtu města a také se přesunulo několik investičních akcí na rok 2022.⁹³

V roce 2020 byl rozpočet města ovlivněn pandemií covidu – 19. V průběhu rozpočtového roku muselo zastupitelstvo přijmout několik rozpočtových opatření souvisejících s řešením pandemie covidu – 19. Jednalo se o navýšení krizové rezervy pro

⁹¹ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2021* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 7 – 8. Dostupné z: [Závěrečný účet 2021 - Město Uničov \(unicov.cz\)](#).

⁹² Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

⁹³ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2021* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 6 – 8. Dostupné z: [Závěrečný účet 2021 - Město Uničov \(unicov.cz\)](#).

řešení vyhlášeného nouzového stavu, dále o nákup materiálu, o refundaci mezd hasičů nebo o nákup ochranných oděvů pro hasiče a městskou policii. Celková výše uvolněných finančních prostředků na řešení situace pandemie covidu – 19 činila 1 milion korun.⁹⁴

V roce 2022 byly příjmy vyšší o 38 788,78 tis. Kč a výdaje byly také vyšší o 46 287,49 tis. Kč než v roce 2021. V únoru 2022 se město Uničov potýkalo s dalším problémem. Jednalo se o zablokované finanční prostředky u společnosti Sberbank CZ, a.s. ve výši 106 milionu korun z důvodu odejmutí licence působit jako banka. Chod města nebyl nijak ohrožen, protože město mělo dostatek finančních prostředků na pokrytí běžných výdajů u jiné banky.⁹⁵ Dne 20.3. 2024 získalo město Uničov zablokované finanční prostředky zpět ve výši 104 823 532,6 korun. Jedná se tedy o 95 % z původní částky. Vrácení zbývajících 5 % částky je stále v jednání.⁹⁶

6.2.2 Srovnání příjmů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024

Obrázek 4: Přehled příjmů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 (v tis. Kč)

	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery
2020	194 328,67	15 448,16	30 279,23	73 137
2021	216 443,70	16 316,88	4 235,60	46 570,25
2022	243 467,47	15 231,51	7 319,58	56 336,65
2023	248 052	23 825	8 242	34 118
2024	272 009	25 252	11 954	33 210,70

Zdroj: Vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Uničova v letech 2020, 2021, 2022 a schváleného rozpočtu na rok 2023 a 2024.

Daňové příjmy tvoří největší část z celkových příjmů. Představují 77,8 % běžných příjmů a 67,6 % celkových příjmů. Základ rozpočtu města Uničova tvoří sdílené daně, které

⁹⁴ Město Uničov. *Schválený rozpočet města Uničova pro rok 2020 – rozpočtová opatření* [online]. Unicov.cz, 2.1. 2020 [cit. 14.4. 2024]. Dostupné z: [Schválený rozpočet Města Uničova pro rok 2020 – ROZPOČTOVÁ OPATŘENÍ: Rozpočet a ekonomika města: Uničov \(unicov.cz\)](#).

⁹⁵ Město Uničov. *Uničov má zablokované prostředky ve Sberbank. Chod města není nijak ohrožen* [online]. Unicov.cz, 1.3. 2022 [cit. 14.4. 2024]. Dostupné z: [Uničov má zablokované prostředky ve Sberbank. Chod města není nijak ohrožen: Uničov \(unicov.cz\)](#).

⁹⁶ JURÁŇ, Marek. *Město má zpět peníze ze Sberbank. Uničovský týdeník* [online databáze], 2024, [cit. 14.4. 2024]. Dostupné z: databáze munipolis.cz.

patří do již zmíněných daňových příjmů. Dalším významným příjmem je pro město příjem daně z nemovitých věcí, v průměru se jedná o příjem ve výši 14 mil. Kč a také příjmy ze správních poplatků, které do rozpočtu města přináší finanční prostředky v průměru ve výši 5,9 mil. Kč.⁹⁷ Z výše uvedené tabulky vyplývá, že největší rozdíl v příjmech můžeme vidět právě u daňových příjmů, které byly v roce 2020 nejnižší. V roce 2020 došlo ke snížení ekonomické výkonnosti, došlo k poklesu hrubého domácího produktu o 5,6 %, což s sebou přineslo i pokles daňových příjmů.⁹⁸ Došlo ke snížení sdílených daní v souvislosti s výpadkem ve státním rozpočtu v důsledku řešení situace pandemie covidu – 19. Tento propad sdílených daní byl vyřešen kompenzačním bonusem ze státního rozpočtu, který měl propad sdílených daní alespoň částečně nahradit. Pro město Uničov byl poskytnut kompenzační bonus ve výši 14 169 tis. Kč.⁹⁹ U daňových příjmů docházelo ve zkoumaných letech k neustálému růstu. K postupnému zvyšování daňových příjmů přispěla také novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2020 činil podíl obcím sdílených daní 23,58 % z celostátního hrubého výnosu. Od roku 2021 došlo k navýšení z 23,58 % na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu.¹⁰⁰ Od 1.1. 2024 došlo opět ke snížení z 25,84 % na 24,92 % z celostátního hrubého výnosu sdílených daní.¹⁰¹

⁹⁷ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2023, s. 6 - 10. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

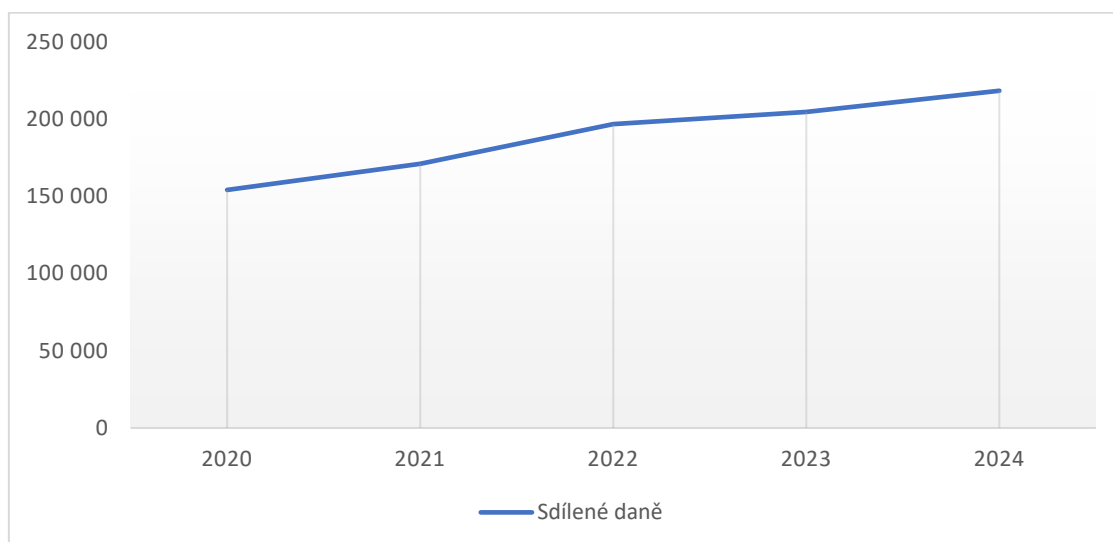
⁹⁸ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 4 – 5. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

⁹⁹ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2021, s. 4 - 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹⁰⁰ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 4 – 5. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹⁰¹ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

Obrázek 5: Vývoj sdílených daní rozpočtu města Uničova v letech 2020 - 2024 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Uničova v letech 2020, 2021, 2022 a schváleného rozpočtu na rok 2023 a 2024.

Dále byly v roce 2020 daňové příjmy nižší z důvodu snížení příjmů ze správních poplatků z důvodu pandemie covidu - 19. Největší pokles správních poplatků zaznamenal odbor dopravy a silničního hospodářství a odbor organizačních a vnitřních věcí. U správních poplatků činil pokles částku 754 tis. Kč oproti předchozím rokům.¹⁰² V roce 2021 došlo k navýšení daňových příjmů i z důvodu navýšení příjmů ze správních poplatků, zejména na odboru dopravy a silničního hospodářství, kde došlo v roce 2020 vlivem pandemie k největšímu poklesu.¹⁰³ Dále byly vyšší daňové příjmy v roce 2021 z důvodu novely zákona o rozpočtovém určení daní, kde byl upraven podíl obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní z 23,58 % na 25,84 %.¹⁰⁴ V roce 2022 mělo město Uničov v historii nejvyšší výnos z daně z příjmu právnických osob, který činil částku 47 293,15 tis. Kč, což je o 6 102,89 tis. Kč více než v předchozím roce. K navýšení daňových příjmů v roce 2022 přispělo zavedení místního poplatku za užívání veřejného prostranství, díky kterému přibyla do rozpočtu města částka 422 tis. Kč.¹⁰⁵ V roce 2022 došlo také k oživení ekonomiky

¹⁰² Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2020* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2021, s. 7 – 8. Dostupné z: [Závěrečný účet - Město Uničov - 2020 \(unicov.cz\)](https://unicov.cz/zaverecny-ucet-2020).

¹⁰³ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2021* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 7. Dostupné z: [Závěrečný účet 2021 - Město Uničov \(unicov.cz\)](https://unicov.cz/zaverecny-ucet-2021).

¹⁰⁴ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 4 – 5. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](https://unicov.cz/file.ashx).

¹⁰⁵ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2022* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 4 - 7. Dostupné z: [Závěrečný účet - Uničov 2022 \(unicov.cz\)](https://unicov.cz/zaverecny-ucet-2022).

a následné vysoké inflaci.¹⁰⁶ Na rok 2023 byly naplánované daňové příjmy ve výši 248 052 tis. Kč. Největší položku daňových příjmů, stejně jako ve všech zkoumaných letech, představoval příjem z daně z přidané hodnoty v celkové výši 114 000 tis. Kč.¹⁰⁷ V roce 2024 se předpokládá nárůst daně z nemovitých věcí až o 80 %. Tento nárůst souvisí s konsolidačním balíčkem.¹⁰⁸ Kvůli navýšení sazeb daně z nemovitých věcí v průměru o 80 %, došlo ke snížení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu sdílených daní z 25,84 % na 24,92 %.¹⁰⁹

Nedaňové příjmy neměly v posledních letech na rozpočet města Uničova výrazný vliv. Tvoří 6,1 % z celkových příjmů. Nejdůležitější položku nedaňových příjmů tvoří příjem z pronájmu pozemků, který průměrně dosahuje částky 7,6 mil. Kč.¹¹⁰ V tabulce výše můžeme vidět, že nedaňové příjmy byly v letech 2020, 2021 a 2022 v téměř srovnatelné výši. K mírnému navýšení došlo až v letech 2023 a 2024, které souviselo se zvýšením pronájmu obecních lesů.¹¹¹

Kapitálové příjmy mají na příjmovou stránku rozpočtu města nejmenší vliv, tvoří 3,1 % z celkových příjmů.¹¹² Nejvyšší byly v roce 2020 z důvodu prodeje několika pozemků pro developerskou výstavbu. Tento prodej pozemků přinesl do rozpočtu města Uničova částku 22 788 tis. Kč.¹¹³ Bez prodeje těchto pozemků by výše kapitálových příjmů byla v roce 2020 stejná, jako v následujících letech. Jejich mírné navýšení je ještě plánované na rok 2024, opět z důvodu prodeje pozemků a bytových jednotek.¹¹⁴

¹⁰⁶ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹⁰⁷ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2023* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 1. Dostupné z: [Rozpocet - Mesto Unicov](#).

¹⁰⁸ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹⁰⁹ Ministerstvo financí České republiky. *Ozdravný balíček* [online]. Mfcr.cz, 23.5. 2023 [cit. 15.4. 2024]. Dostupné z: [Ozdravný balíček | Ministerstvo financí ČR \(mfcz\)](#).

¹¹⁰ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 4 – 5. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹¹¹ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2023* [online]. Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 4. Dostupné z: [Rozpocet - Mesto Unicov](#).

¹¹² Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2023, s. 11. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹¹³ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2020* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2021, s. 7. Dostupné z: [Závěrečný účet - Město Uničov - 2020 \(unicov.cz\)](#).

¹¹⁴ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

Přijaté transfery tvoří důležitou část příjmů města. Představují 23,1 % z celkových příjmů. Vyznačují se tím, že jsou nepravidelné a nenárokové.¹¹⁵ Mezi přijaté transfery města Uničova se řadí účelové dotace a příspěvky například na výkon státní správy, na sociálně – právní ochranu dětí nebo na výkon pěstounské péče.¹¹⁶ Nejvyšší byly v roce 2020 zejména z důvodu kompenzačního bonusu ze státního rozpočtu, který byl určen ke zmírnění dopadu poklesu sdílených daní kvůli pandemii covidu – 19.¹¹⁷

Z výše uvedeného vyplývá, že největší vliv na celkové příjmy mají daňové příjmy, které tvoří zejména sílené daně, u kterých docházelo ve zkoumaných letech k neustálému růstu. Pouze v roce 2020 došlo ke snížení příjmů sdílených daní, ale tento pokles byl vyřešen kompenzačním bonusem ze státního rozpočtu. Další významný vliv na příjmovou stránku rozpočtu mají přijaté transfery, ale jejich nevýhodou je, že jsou nepravidelné a nenárokové.¹¹⁸

6.2.3 Srovnání výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024

Obrázek 6: Přehled výdajů rozpočtu města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 (v tis. Kč)

	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje
2020	211 809,25	67 015,50
2021	207 642,75	57 479,43
2022	268 231,72	43 177,95
2023	259 341	77 003
2024	281 958	90 128

Zdroj: Vlastní zpracování na základě závěrečných účtů města Uničova v letech 2020, 2021 a 2022 a schváleného rozpočtu na rok 2023 a 2024.

Z uvedené tabulky vyplývá, že běžné výdaje nemají jednoznačný vývoj, ale jejich výše ve zkoumaných letech kolísá. Nejvyšší běžné výdaje jsou naplánované na rok 2024. Oproti roku 2023 došlo k nárůstu o 22 617 tis. Kč. Tyto vyšší výdaje souvisí s navýšením počtu

¹¹⁵ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2023, s. 11. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹¹⁶ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹¹⁷ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 4 – 5. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹¹⁸ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2023, s. 11. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

pracovníků městské policie kvůli spuštění projektu „Zvýšení bezpečnosti a zklidnění silničního provozu – stacionární měření rychlosti“. Dále má dojít ke zvýšení odměn členům zastupitelstva v návaznosti na novelizaci zákona o obcích.¹¹⁹ Naopak nejnižší běžné výdaje byly v roce 2021. V roce 2021 se snížily výdaje na opravy a údržbu majetku města o 923 tis. Kč a neinvestiční příspěvky, dotace a dary z rozpočtu města o 2 951 tis. Kč.¹²⁰ V posledních letech nejvíce běžných výdajů směřovalo do služeb pro obyvatelstvo, které zahrnují oblasti školství, sportu, kultury nebo veřejné zeleně. Dále bylo nejvíce výdajů vynaložených na platy zaměstnanců v pracovním poměru, na nákup ostatních služeb nebo na opravy a udržování majetku města.¹²¹

Kapitálové výdaje mají příležitostní charakter, jejich výše se odvíjí od potřeb města. Nejvíce kapitálových výdajů bylo vynaloženo na oblast služeb pro obyvatelstvo, což zahrnuje školství, kulturu, sport a veřejnou zeleň a dále do oblasti průmyslu a ostatních odvětví hospodářství, což je například doprava nebo odvádění a čištění odpadních vod. Do roku 2022 kapitálové výdaje města měly klesající trend, protože město využívá dotací, které stačí k pokrytí většiny kapitálových výdajů.¹²² Nejvyšší kapitálové výdaje jsou naplánované na rok 2024.

¹¹⁹ Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023, s. 6 – 7. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹²⁰ Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2021* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022, s. 8. Dostupné z: [Závěrečný účet 2021 - Město Uničov \(unicov.cz\)](#).

¹²¹ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2021, s. 10 – 11. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

¹²² Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2023, s. 6. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat rozpočet města Uničova v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 a následně uvedené roky metodou komparace diachronní srovnat a vyvodit závěry ohledně vývoje hospodaření města Uničova ve zkoumaných letech. Na rozpočet města Uničova v letech 2020 a 2021 měla negativní vliv restriktivní opatření a narušení dodavatelsko – odběratelských vztahů v souvislosti s pandemií covidu – 19 a následná rostoucí inflace. V roce 2022 se inflace z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině ještě více prohloubila, došlo k strmému nárůstu cen energií a navíc muselo město Uničov řešit zablokované finanční prostředky ve Sberbank, jednalo se o částku 106 mil. Kč. Předpokládá se, že rok 2024 by mohl navázat na úroveň ekonomiky před pandemií covidu – 19.¹²³

V první kapitole teoretické části jsem se zaměřila na výklad základních pojmů souvisejících s rozpočty obcí. Vymezila jsem pojmy veřejná správa, obec a orgány obce. V dalších kapitolách teoretické části mé bakalářské práce jsem rozebrala podle platné právní úpravy pojem rozpočet obce a další pojmy, které s rozpočtem souvisejí, jako je například rozpočtové opatření, střednědobý výhled rozpočtu nebo rozpočtový proces.

V praktické části jsem provedla analýzu rozpočtu města Uničova v letech 2020 - 2024. Poté jsem metodou komparace diachronní srovnala rozpočty města Uničova v uvedených letech. Pro srovnání jsem vytvořila přehledné tabulky, kde jdou vidět rozdíly v příjmech a výdajích v uvedených letech. Kapitolu, kde se zabývám srovnáním příjmů v uvedených letech jsem doplnila o graf, který přehledně znázorňuje růst sdílených daní.

Ve své bakalářské práci jsem zjistila rozdíl příjmů a výdajů v letech 2020 - 2024. Dále jsem zjistila, na co město Uničov uvolňuje nejvíce finančních prostředků a co tvoří největší část příjmové části rozpočtu města. Město Uničov hospodařilo v letech 2020 – 2022 s přebytkovým rozpočtem a na rok 2023 a 2024 je naplánovaný schodkový rozpočet. Na rok 2023 byl naplánovaný schodek rozpočtu ve výši 22 107 tis. Kč a na rok 2024 ve výši 29 660 tis. Kč. V roce 2023 a 2024 jsem vycházela pouze ze schváleného rozpočtu, tudíž jaký bude skutečný rozpočet ještě není známo. Největší část příjmů města Uničova tvoří daňové příjmy, které tvoří zejména sdílené daně. Další významnou složkou příjmové stránky rozpočtu města

¹²³ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors, a.s., 2023, s. 7. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](File.ashx(unicov.cz)).

jsou přijaté transfery, které pokrývají až 42,7 % kapitálových výdajů.¹²⁴ Nedaňové příjmy nemají na hospodaření města Uničova významný vliv. Nejvíce finančních prostředků město uvolňuje na služby pro obyvatelstvo, které zahrnují oblast školství, kultury, sportu nebo veřejné zeleně.

Město Uničov se během zkoumaných let potýkalo s několika problémy, mezi které patří opatření v souvislosti s pandemií covidu – 19, dále vysoká inflace a zablokované finanční prostředky ve Sberbank, přesto se tyto problémy v rozpočtech města Uničova nikterak ve velké míře nepromítly a chod města nebyl nijak významně ohrožen.

¹²⁴ Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2023, s. 14. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](File.ashx(unicov.cz)).

Seznam použitých zdrojů

Literatura

KARFÍKOVÁ, Marie a kol. *Teorie finančního práva a finanční vědy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 344 s.

KUKALOVÁ, Gabriela, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Místní finance v ČR* 3. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2022, 155 s.

MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C.H. Beck, 2007, 264 s.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 588 s.

PELC, Vladimír. *Místní poplatky*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, 222 s.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, 207 s.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, 512 s.

SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a kol. *Právo pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2023, 639 s. Dostupné z: databáze beck-online.cz

Právní předpisy

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších zákonů.

Zákon č. 252/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, účinný do 31.12. 2023.

Vyhláška Ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Další prameny

Finanční správa. *Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní k 1.1. 2024* [online]. Financnisprava.cz, 1.1. 2024 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní k 1. 1. 2024 | Rozpočtové určení daní | Daňové příjmy krajů a obcí | Kraje a obce | Daně | Finanční správa \(financnisprava.cz\)](#).

GLOGAR, Martin. *Novela zákona o místních poplatcích* [online]. Pravniprostor.cz, 29.8. 2023. Dostupné z: [Novela zákona o místních poplatcích | Právní prostor \(pravniprostor.cz\)](#).

GLOGAR, Martin. *Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti* [online]. Pravniprostor.cz, 7.2. 2017 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti | Právní prostor \(pravniprostor.cz\)](#).

JURÁŇ, Marek. Město má zpět peníze ze Sberbank. *Uničovský týdeník* [online databáze], 2024, [cit. 14.4. 2024]. Dostupné z: databáze munipolis.cz.

Město Uničov. *Schválený rozpočet města Uničova pro rok 2020 – rozpočtová opatření* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2020. Dostupné z: [Schválený rozpočet Města Uničova pro rok 2020 – ROZPOČTOVÁ OPATŘENÍ: Rozpočet a ekonomika města: Uničov \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2020* [online]. Město Uničov: finanční odbor, 2019. Dostupné z: [Rozpočet na rok 2020 - Město Uničov \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2023* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022. Dostupné z: [Rozpocet - Mesto Unicov](#).

Město Uničov. *Schválený rozpočet město Uničov 2024* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2023. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Strategický plán rozvoje města Uničova 2022 – 2030* [online]. Olomouc: GHC regio s.r.o., 2022. Dostupné z: [1 \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2022 – 2026* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2021. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Střednědobý výhled rozpočtu města Uničov 2024 – 2028* [online]. Brno: AQE advisors a.s., 2023. Dostupné z: [File.ashx \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Uničov má zablokované prostředky ve Sberbank. Chod města není nijak ohrožen* [online]. Unico.cz, 1.3. 2022 [cit. 14.4. 2024]. Dostupné z: [Uničov má zablokované prostředky ve Sberbank. Chod města není nijak ohrožen: Uničov \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2020* [online]. Uničov: finanční odbor města Uničova, 2021. Dostupné z: [Závěrečný účet - Město Uničov - 2020 \(unicov.cz\)](#).

Město Uničov. *Závěrečný účet město Uničov 2021* [online]. Uničov: Finanční odbor města Uničova, 2022. Dostupné z: [Závěrečný účet 2021 - Město Uničov \(unicov.cz\)](#).

Ministerstvo financí České republiky. *Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí v roce 2022* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2023. Dostupné z: [2022-12-31_SZU-uzemni-rozpocety-2022-Sesit-A.pdf](#).

Ministerstvo financí České republiky. *Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023* [online]. Mfcr.cz, 14.3. 2024 [cit. 28.3. 2024]. Dostupné z: [Měsíční hospodaření územních rozpočtů v roce 2023 | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#).

Ministerstvo financí České republiky. *Ozdravný balíček* [online]. Mfcr.cz, 23.5. 2023 [cit. 15.4. 2024]. Dostupné z: [Ozdravný balíček | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#).

Ministerstvo financí. *Právní úprava rozpočtové odpovědnosti se zaměřením na územní samosprávu* [online]. Praha: Ministerstvo financí, 2017. Dostupné z: [Prezentace 2017-04_Rozpocetova-odpovednost.pdf](#).

Ministerstvo vnitra. *Rozpočtové hospodaření a majetek obcí* [online]. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2019. Dostupné z: [Rozpočtové-hospodaření-a-majetek-obcí-studijní-příručka.pdf \(zastupitelvkurzu.cz\)](#).

Olomoucký kraj. *Krajské dotační programy 2024* [online]. Olkraj.cz, 11.3. 2024 [cit. 13.3. 2024]. Dostupné z: [Krajské dotační programy 2024 | Olomoucký kraj \(olkraj.cz\)](#).

Olomoucký kraj. *Zásady pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Olomouckého kraje* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj, 2024. Dostupné z: [zasady-pro-poskytovani-financni-podpory-z-rozpocetu-olomouckeho-kraje.pdf](#).

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. Dostupné z: [Rozpocetove hospodareni pro zastupitele obci \(2\).pdf](#).

Anotace

Bakalářská práce se zabývá rozpočtem obce se zaměřením na obec Uničov. V teoretické části bakalářské práce jsou vysvětleny základní pojmy, jako je veřejná správa, samospráva, obec nebo orgány obcí. Dále se bakalářská práce zaměřuje na pojem rozpočet a pojmy, které s rozpočtem souvisí. Mezi ně patří například rozpočtová opatření, rozpočtový proces nebo příjmy a výdaje rozpočtu. Praktická část je zaměřena na analýzu rozpočtu města Uničova v letech 2020 – 2024 a následné srovnání rozpočtů města Uničova v uvedených letech.

Annotation

The bachelor's thesis is about the municipal budget, focusing on the municipality of Uničov. In the theoretical part of the bachelor's thesis are explained basic concepts such as public administration, self – government, municipality or municipal authorities. Furthermore, the bachelor's thesis focuses on analyzing the concept of budget and concepts related to the budget. These terms include, for example budget measures, the budget process or budget revenues and expenditures. The practical part is focused on the analysis of the budget of the city of Uničov in 2020 – 2024 and subsequent comparison of the budgets of the city of Uničov in the mentioned years.

Klíčová slova

Obec, rozpočet, příjmy, výdaje, srovnání, Uničov.

Key words

Municipality, budget, revenues, expenses, comparison, Uničov.